

Help de Europese bijen en wilde bestuivers: inspiratie bij het invullen van de Openbare raadpleging over een EU-initiatief inzake bestuivers.

Bijen en andere bestuivers zijn essentieel om de bevolking te voeden en het platteland gezond te houden. De sterfte van bijen, vlinders, motten, libellen en andere bestuivende insecten vindt over heel Europa plaats en actie is dus dringend noodzakelijk om het tij te keren - wij willen overal terug bijen, vlinders, motten en libellen!

De Europese Commissie is gestart met een 'EU-initiatief inzake Bestuivers'. Het heeft het potentieel om het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid om te keren en de pesticidenwetgeving drastisch te verbeteren. Maar de Commissie en Europese politici moeten wel zien hoezeer burgers echt bekommerd zijn om het lot van bijen en bestuivers, willen ze het initiatief alle kansen op slagen geven.

Vul daarom de openbare raadpleging in en laat de EU weten dat we onze bijen terug willen.

[Klik hier om de wilde bijen te steunen.](#)

Vragen en inspiratie voor antwoorden

Deel I - Algemene informatie over de respondent

Deze vragen richten zich specifiek tot u!

Deel II - Bestuivers en hun rol

Vragen 1+2 richten zich specifiek tot u.

Vraag 3 - Hoe belangrijk zijn bestuivers?

Bestuivers zijn altijd onmisbaar

Verantwoording -

- Wilde bestuivers zorgen voor 80% van de bestuiving
- 1 op 3 happen voedsel die u eet bestaan enkel dankzij bestuiving
- 90% van de gewassoorten worden door insecten bestoven
- 62% van de wilde bloemen kent al een terugval door te weinig bestuiving
- we missen 5 miljoen pond Gala appels in het VK omdat er te weinig bestuivers zijn, koolzaad is bijvoorbeeld sterk afhankelijk van bestuiving met insecten
- bijen, kevers, vlinders en andere insecten zijn verbazingwekkend en we moeten hun uitsterven stoppen
- meer over het belang van bestuivers in het IBPES rapport [hier](#):

Vraag 4 - Bestuivers dragen op verschillende manieren bij tot de menselijke samenleving. Zo wordt hun bijdrage aan de landbouwsector van de EU geschat op circa 15 miljard euro per jaar. Maar het beschermen van bestuivers brengt ook kosten met zich mee. Hoe ziet u de potentiële kosten voor hun bescherming ten opzichte van de sociaaleconomische voordelen die ze bieden?

Slechts enkele miljoenen euro worden jaarlijks gespendeerd aan wilde bloemen en bestuivers in landbouwomgevingen. De 15 miljard euro voordeel die ze opleveren betekenen dus echt waar voor hun geld. Evenwel, als de sterfte van bestuivers een impact heeft op de productie van gewassen ([zoals in Finland](#)) is het duidelijk dat enkele miljoenen euro te weinig zijn om biodiversiteit en

ecosysteemdiensten te blijven onderhouden. Investeren in bestuivers moet zorgen voor het herstel van hun populaties.

Vraag 5 - Zowel wilde als gedomesticeerde bestuivers (zoals honingbijen) bestuiven landbouwgewassen in de EU. Hoe verhouden hun respectieve bijdragen aan de bestuiving van gewassen zich volgens u tot elkaar?

Gedomesticeerde bestuivers dragen veel minder bij dan wilde bestuivers. Er zijn slechts enkele studies, maar ze bevestigen allen dat wilde bestuivers een veel grotere bijdrage leveren in de bestuiving van gewassen en wilde bloemen, volgens sommige studies zelfs 90%. Gedomesticeerde bestuivers kunnen belangrijk zijn voor gewassen in de buurt van steden of in serres. Een solitaire bij is 300 keer effectiever in het bestuiven van appelbloesems dan een honingbij. Meer over wilde en gedomesticeerde insecten [hier](#), [hier](#) en [hier](#).

Deel III - Achteruitgang van bestuivers, oorzaken en gevolgen

Vraag 6 - De actuele achteruitgang van bestuivers, zowel qua aantal als qua diversiteit, is volgens u:

De achteruitgang van bestuivers in aantal en diversiteit is - Alarmerend!
[Bijen](#), [vlinders](#) en [motten](#) gaan allen sterk achteruit en het is aantoonbaar dat we afstevenen op een [crash](#)

Vraag 7 - De achteruitgang van bestuivers is te wijten aan verschillende oorzaken. Gelieve aan te geven hoe belangrijk u de volgende oorzaken vindt.

1. Intensivering van de landbouw
  - ___ 1.1 Vereenvoudiging van agrarische landschappen (bv. monoculturen) Heel belangrijk
  - ___ 1.2 Meer begrazen/maaien van graslanden Belangrijk tot heel belangrijk (het is complex)
  - ___ 1.3 Gebruik van meststoffen Heel belangrijk
  - ___ 1.4 Gebruik van bestrijdingsmiddelen Heel belangrijk
2. Braaklegging van landbouwgrond Niet zo belangrijk (misschien wel in Oost-Europa)
3. Verstedelijking Belangrijk
4. Vervuiling (inclusief lichtvervuiling) Heel belangrijk
5. Invasieve uitheemse soorten Belangrijk
6. Ziekten (bv. pathogenen, parasieten) Belangrijk
7. Klimaatverandering Heel belangrijk
8. Andere *

*Deze lijst is goed op zich, maar niet volledig. Er staat niets over beschermen van bestuivers (bijv. bijen komen niet voor in de habitat-richtlijn en hebben dus geen beschermd gebied), het opruimen van landbouwbedrijven, ontwikkeling van braakliggende terreinen (ook niet landelijk), atmosferische eutrofiëring, turfwinning of een actief actieplan om bedreigde soorten te beschermen, en dat draagt allemaal bij tot de achteruitgang.

Vraag 8 - In welke mate wordt uw eigen leven door de achteruitgang van bestuivers beïnvloed?

Een vraag over de impact op uw eigen leven. Denk aan verminderde beschikbaarheid van fruit, duurdere producten, het plezier om bijen, vlinders en ander wild leven te zien!

Vraag 9 - In welke mate wordt uw professionele leven door de achteruitgang van bestuivers beïnvloed?

Een vraag over de impact op uw professioneel leven. Denk aan de kosten van voedselproductie, volksgezondheid en milieu, toekomstige risico's die gepaard gaan met de verdere achteruitgang van bestuivers. Welke impact heeft dit op de reputatie, omzet of functioneren van uw organisatie?

Deel IV - Hoe de achteruitgang van bestuivers een halt toe roepen?

Vraag 10 - Hoe wordt de achteruitgang van bestuivers volgens u momenteel door de EU-beleidslijnen aangepakt?

Niet goed tot Helemaal niet goed. De achteruitgang van bestuivers is het resultaat van een Europees landbouwbeleid dat er niet in slaagt om hen te beschermen. Het recente Vergroeningsinitiatief van de EU was verondersteld tegemoet te komen aan de bezorgdheden hieromtrent, maar het viel in duigen op het moment dat de EU besliste om in ecologische aandachtsgebieden toch insecticiden toe te laten. De EU slaagt er niet in de toegenomen middelen in de GLB-subsidies te besteden aan initiatieven omtrent bestuivers. Bijen zitten niet in de habitat-richtlijn en er zijn weinig voordelen voor bestuivers in de EU Biodiversiteitsstrategie.

Vraag 11 - Hoe wordt de achteruitgang van bestuivers volgens u momenteel door de beleidslijnen in uw land of regio aangepakt?

Deze vraag verwijst naar uw eigen regio of land. Verschillende landen hanteren verschillende benaderingen. Enkel Nederland, Engeland, Schotland, Wales en Ierland, Frankrijk en Noorwegen beschikken over bestuiversplannen. Landen zonder plan zullen waarschijnlijk ook niet echt 'adequaat' reageren. Als geen enkel land kan zeggen dat ze de achteruitgang van bestuivers hebben tegengegaan, kunnen we moeilijk zeggen dat ze goed bezig zijn. Niet goed dus.

Vraag 12 - In hoeverre zouden de inspanningen om de achteruitgang van bestuivers een halt toe te roepen volgens u op de volgende niveaus moeten worden versterkt?

Veel. Op alle niveaus! (behalve misschien in sommige steden die het voortouw nemen, bijv. [Urban Buzz](#))

Vraag 13 - Hoe belangrijk is het volgens u om de volgende acties op te nemen in het EU-initiatief inzake bestuivers?

Alle aangeduide acties helpen bestuivers. We durven zeggen dat de onderstaande lijst 'heel belangrijk' is, de andere zijn belangrijk, misschien heel belangrijk, maar ofwel niet essentieel voor Europese actie, of er is een alternatieve aanpak mogelijk.

1. De achteruitgang van bestuivers beoordelen en controleren
2. De dreigingen voor bestuivers en de gevolgen voor hun achteruitgang analyseren
3. Innovatie bevorderen met het oog op het behoud van bestuivers
4. De leefgebieden van bestuivers in Natura 2000-sites beschermen en herstellen
5. De leefgebieden van bestuivers in landelijke gebieden buiten Natura 2000-sites beschermen en herstellen
6. De leefgebieden van bestuivers in stedelijke gebieden buiten Natura 2000-sites beschermen en

herstellen

7. De risico's van bestrijdingsmiddelen voor bestuivers beoordelen
8. Geïntegreerde gewasbescherming implementeren
9. Invasieve uitheemse soorten bestrijden
10. De gevolgen van de klimaatverandering voor bestuivers temperen
11. Vervuiling (inclusief lichtvervuiling) verminderen
12. Bestuivers beschermen tegen ziekten
13. De inspanningen van de private sector ondersteunen
14. Marktstimulansen bedenken voor bestuivervriendelijke activiteiten
15. Lokale gemeenschappen erbij betrekken
16. Delen van informatie tussen betrokken partijen ondersteunen
17. Samenwerking tussen lidstaten ondersteunen
18. De ontwikkeling van lokale/regionale/nationale strategieën ondersteunen

Recent [onderzoek](#) heeft uitgewezen dat lichtvervuiling kan leiden tot 13% minder bestuiving, vooral door de [impact op motten](#).

Deel V - Finale opmerkingen

Buglife zegt: als u tijd heeft, geef aub uw eigen bedenkingen mee!

‘Het is essentieel dat de EU stevige actie onderneemt om de achteruitgang van bestuivers tegen te gaan. Daarvoor moet minimaal 1) een EU-wijd netwerk opgezet worden van habitats met wilde bloemen; 2) GLB-betalingen herzien zodat diensten van bestuivers ondersteuning krijgen; 3) herziening van de pesticidenwetgeving zodat bijen in de toekomst niet meer geschaad worden; 4) bioveiligheid verbeteren van de bodem en in handel van potplanten.

Om juist te kunnen inschatten of de EU erin slaagt de bijensterfte om te keren, is het essentieel dat een langetermijn, taxonomie-breed, systematisch en EU-wijd bestuivers monitoring programma wordt uitgewerkt.

Dit is een kans om te tonen dat de EU zijn milieu-engagementen nakomt, ook dat ‘milieuschade prioritair wordt hersteld’

Bron van deze gids: www.buglife.org.uk

Voor meer info over de bedreigingen die bestuivers in Europa ondergaan, en de oplossingen die de EU en lidstaten hebben, ga naar het standpunt ontwikkeld door Buglife en Butterfly Conservation Europa